

Verslag: de heer Van Vlodrop

Begroting 2017, uitvoeringsbeeld 2016 (onderwijs, kunst en cultuur)Aanwezig

Voorzitter: de heer Van der Gugten
College: wethouder Damsma
Griffie: de heer Jutten

Fractievertegenwoordigers:

de dames Heijnen, Van der Wouw en Nuyts en de heren Schoffeleers, Van Lune, Pieters, Frambach en Nelissen.

De **voorzitter** opent om 19.30 uur de vergadering en heet alle aanwezigen welkom. De onderwerpen van deze avond zijn kunst en cultuur en vervolgens onderwijs. De vorige raadsronde zijn er vragen gesteld over het onderwerp cultuur. De wethouder zal die vragen eerst behandelen.

Kunst en cultuur

Wethouder **Damsma** gaat in op de vragen van D66 over het popbeleid. Zij deelt mee dat daarover in juni 2017 met de raad wordt gesproken.

GroenLinks en ook andere fracties hebben vragen over Bruis! gesteld. Spreekster benadrukt dat er slechts met voorzichtig manoeuvreren overgegaan kan worden tot volledige entreeheffing. Het festival zelf is volledig verantwoordelijk voor de organisatie en de financiën en heeft zelf het besluit genomen om entree te heffen.

De Maastrichtse Volkspartij wil weten waarom RTV Maastricht geen aandacht besteedt aan het sociaal domein. De wethouder deelt mee dat het beleid van deze omroep wordt vastgesteld door een onafhankelijk, volgens de Mediawet, beleidsbepalend orgaan. De gemeente mag aan de subsidieverstrekking geen voorwaarden stellen, bijvoorbeeld in de vorm van aandacht voor een bepaald onderwerp. De wethouder beaamt dat er altijd overleg met de omroep mogelijk is.

De PvdA vraagt aandacht voor de slechtweergarantie bij het festival Bruis! In verband met het mogelijke slechte weer tijdens het festival in 2014 is een garantie afgegeven van maximaal 60.000 euro, onder andere vanwege het maatschappelijk effect van het festival. Dat bedrag is in 2015 gedeeltelijk gebruikt (30.000 euro). De entreeheffing is ingevoerd om financiële tekorten in de toekomst te voorkomen. Met een garantstelling voor slecht weer, wordt een precedent geschapen voor andere festivals. Dat moet worden voorkomen.

- D66 heeft gevraagd naar het resultaat van de innovatieagenda Cultuur. Die agenda wordt in 2016 en 2017 uitgevoerd. De raadswerkgroep zal eind 2016 ingelicht worden over de stand van zaken.
- De subsidieregeling heeft dertig aanvragen opgeleverd. Daarvan is een derde gehonoreerd. De meeste aanvragen zijn nog onvoldoende in de geest van de innovatieagenda. Daar wordt nu aan gewerkt. De cultuurmakelaar werkt daarvoor aan een conceptactieplan.
- Bij de proeftuinen is gewerkt aan versterking van de creatieve industrie en wordt aansluiting gezocht met het broedplaatsenbeleid.
- Verder werken de erfgoedinstellingen steeds beter samen, onder andere met de nieuwe cultuurdialogtafel. Samen met onder andere de provincie en de cultuurinstellingen wordt gekeken naar mogelijkheden van monitoring en vergelijkingen met andere steden, ook in de regio. Daarvoor wordt gewerkt aan een stappenplan.

GroenLinks wil weten hoe het bestaande en het nieuwe veld kunnen worden versterkt. De fractie wil bijzondere partijen ondersteunen. Het college deelt deze ambitie en faciliteert daartoe het bestaande en het nieuwe veld. Daarover wordt ook met provincie en Rijk gesproken met extra aandacht voor de jonge en opkomende gezelschappen (in verband met de noodzakelijke vernieuwing). Verder wordt er hard gewerkt aan de uitvoering van de huidige agenda. Daarbij wordt samengewerkt met andere beleidsdomeinen, bijvoorbeeld de ontwikkelingen binnen het Sphinxkwartier. Verder wordt veel aandacht besteed aan de vernieuwing van het Theater aan het Vrijthof, zodat gezelschappen onder optimale omstandigheden kunnen blijven presteren. De Muziekgieterij wordt uitgebreid met onder andere een grote zaal en verder is recent Lumière opnieuw geopend.

GroenLinks vindt de prestatieafspraken in de begroting over publieksbereik onduidelijk. Spreekster benadrukt dat dit moeilijk te meten is. De beoordelingssystematiek is sterk in ontwikkeling en zet – naast het meten van direct geleverde prestaties – in op het wegen van de impact. Verder wordt er gewerkt aan algemene Maastrichtse prestatiecriteria.

GroenLinks zet vraagtekens bij de inzet van een kwartiermaker voor maximaal twee jaar. De wethouder benadrukt dat een kwartiermaker het pad effent voor reguliere praktijken. Zij verwacht binnen twee jaar concrete resultaten.

De VVD vraagt naar de inhoud van prestatieafspraken met culturele instellingen. De wethouder deelt mee dat de afspraken verschillen per instelling en verwijst voor de inhoud van de afspraken naar de criteria binnen de subsidieregelingen. De wethouder zegt toe de regeling voor de Maastrichtse culturele basisinfrastructuur opnieuw te verspreiden.

De VVD vraagt naar de exploitatie van de International Studentsclub. De club wordt gesteund door professionals van de universiteit en werkt samen met onder andere de Muziekgieterij. De verbouwing van de Timmerfabriek start in september 2018. De club kan vanaf 2019 op de nieuwe plek van start gaan. De VVD en GroenLinks vragen naar de stand van zaken van de stedelijke regio's en willen weten hoe de raad bij deze ontwikkeling betrokken wordt. De wethouder deelt mee dat het hierbij gaat om de samenwerking tussen de drie grote steden in Zuid-Limburg, de provincie, het veld, de Raad van Cultuur en de andere stedelijke netwerken. Dat moet leiden tot een onderlinge versterking en ondersteuning. De eerste conclusies zullen medio 2017 worden gepresenteerd. Daarbij is het uitgangspunt het project 'Cultuur, een rol van betekenis'. De raad wordt in het voorjaar van 2017 rechtstreeks betrokken bij de invulling.

Partij Veilig Maastricht vindt de plannen voor amateurkunsten ontoereikend. De wethouder benadrukt dat de ambities voor 2017 gelijk zijn aan die van 2016. Er is aandacht voor innovatie van het amateurkunstenbeleid binnen de innovatieagenda Kunst en Cultuur. Daarin is amateurkunst genoemd als een van de proeftuinen.

Het CDA wil weten hoe de gehalveerde subsidies gecompenseerd worden. De wethouder verwijst daarvoor naar pagina 94. Vanaf 2016/2017 gaat de jaarlijkse subsidie aan de Stichting Elisabeth Stroeve rechtstreeks naar Tout Maastricht. De activiteiten richting jeugd, wijken en buurten en ouderen gaan onverminderd door.

De PvdA vraagt naar alternatieven van de plannen van het college voor Centre Céramique, naar de ontwikkeling van de bezoekersaantallen van het Natuurhistorisch Museum, de kosten van het transitieplan van Centre Céramique en de toekomstplannen voor Kumulus. De wethouder verwijst de fractie daarvoor naar de memorie van toelichting. Zij benadrukt daarbij dat de verbouwingkosten niet ten koste gaan van het programmeringsbudget.

De PvdA vraagt ook naar de cofinanciering van de modernisering van het theater. In de memorie van toelichting staat dat de provincie bereid is om een bijdrage te leveren. Ook wordt er nog gezocht naar cofinanciering door derden.

De Liberale Partij Maastricht vraagt naar de plannen voor de verhuizing van het Natuurhistorisch Museum. Die zijn opgenomen in de memorie van toelichting.

Partij Veilig Maastricht wil weten waarom het Landbouwbelang en B32 niet zijn opgenomen in het broedplaatsenbeleid. De wethouder deelt mee dat het overzicht van instellingen in het broedplaatsenbeleid niet limitatief is. De fractie stelde ook vragen over de laagdrempeligheid van de bibliotheekfunctie, onder andere voor mensen met een verstandelijke beperking. De wethouder zegt toe daar later op terug te komen.

Seniorenpartij (de heer Nelissen) is blij met de antwoorden van de wethouder, maar vindt dat de vragen beter schriftelijk hadden kunnen worden beantwoord. In deze raadsronde moet het debat tussen de fracties plaatsvinden.

De Seniorenpartij vindt dat Centre Céramique het stadspitaal van de stad moet zijn, onder andere met de mooie collectie van het Natuurhistorisch Museum. De opbrengst van het oude pand moet bestemd worden voor cultuur. Dat geldt ook voor het pand van Kumulus. Daarnaast moet Kumulus nog beter gaan samenwerken met het conservatorium.

Liberale Partij Maastricht (mevrouw Nuyts) is het niet eens met de Seniorenpartij. Wat betreft Kumulus is het ook belangrijk dat kinderen en volwassenen muziekles krijgen. Dat is niet mogelijk met de onmogelijke opdracht die de directeur heeft gekregen om te bezuinigen. Het gaat onder andere ten koste van de samenwerking met het conservatorium.

Het Natuurhistorisch Museum moet behouden blijven in het huidige mooie pand. Het ligt in een unieke hoek in een historisch deel van Maastricht. Door verkoop aan de universiteit zal er een grote

stroom van studenten in dat deel van de stad ontstaan. Verder is Centre Céramique geen museum. Het is een hal zonder adequate beveiliging. Bij een eerdere tentoonstelling is al een topstuk gestolen.

D66 (de heer Schoffeleers) vindt dat je er niet aan ontkomt om het cultuurbedrijf Maastricht toekomstbestendig te maken. Er wordt nu veel geïnvesteerd in gebouwen in plaats van in de bereikbaarheid van cultuur voor de inwoners van Maastricht. D66 is voorstander van het gebruik van het mooie gebouw van Centre Céramique. Dan blijft er meer geld over voor onder andere de muziekschool en het Natuurhistorisch Museum.

Liberale Partij Maastricht (mevrouw Nuyts) pleit voor het onderbrengen van een deel van het conservatorium in Centre Céramique. Zij benadrukt dat ook de verbouwingen van het AINSI-gebouw en bijvoorbeeld de Timmerfabriek erg veel geld kosten.

D66 (de heer Schoffeleers) deelt mee dat de stad en ook de Liberale Partij Maastricht geen voorstander waren van het afbreken van die gebouwen. Het is ook niet realistisch om daar een commerciële functie in onder te brengen. Verder wordt er op dit moment onvoldoende gedaan met de rijke collectie van het Natuurhistorisch Museum. Een nieuwe plek en een nieuwe presentatie voor de moderne jeugd moeten ertoe leiden dat de collectie toegankelijker wordt.

Liberale Partij Maastricht (mevrouw Nuyts) merkt op dat een vestiging naast de McDonalds waarschijnlijk ook een betere plek is.

PvdA (de heer Van Lune) wil weten of het college zich nooit heeft bemoeid met entreeheffing bij het festival Bruis! en of het een besluit van de raad is geweest om niet meer te werken met een slechtweergarantie.

De wethouder knikt instemmend.

Spreker vindt het belangrijk dat de culturele instellingen goed voorbereid worden op de toekomst. De wethouder verwijst voor een groot aantal vragen van de fractie naar de memorie van toelichting. Spreker constateert echter dat daar geen antwoorden op de gestelde vragen zijn opgenomen. Daarom herhaalt hij de vragen van de PvdA.

- Het is niet duidelijk of er alternatieve plannen zijn voor de koers die het college nu heeft gekozen. Spreker vraagt naar de mogelijke opties en de daarbij behorende impact.
- Wat zijn de bezoekersaantallen in de periode 2012-2016? Die informatie is nodig voor een beoordeling van het functioneren van de instellingen en van nieuwe plannen en investeringen.
- Vindt het college de huidige structurele externe inhuur voor een bedrag van 300.000 tot 400.000 euro acceptabel en weegt dat op tegen de gewenste flexibiliteit?

In de regionale krant stond dat (volgens het ANV, het Algemeen Nederlands Verbond, een organisatie die zich bezighoudt met de verbanden tussen Nederland en België) de samenwerking in de regio haar dynamiek heeft verloren en op een laag pitje staat. De tijdens de voorbereidingen voor Maastricht Culturele Hoofdstad van Europa 2018 opgebouwde organisatie is als een kaartenhuis in elkaar gezakt. Daardoor is samenwerking gedoemd te mislukken. Spreker vindt dat met cultuur, in samenwerking met economie (LED), veel te winnen is en vraagt de fracties om een reactie.

Seniorenpartij (de heer Nelissen) heeft tijdens de voorbereidingen van Maastricht Culturele Hoofdstad van Europa 2018 altijd gepleit voor het handhaven van de opgebouwde, ook de euregionale, samenwerkingsverbanden. Die blijken echter in rook te zijn opgegaan. Spreker roept op om de samenwerking in de euregio te blijven koesteren.

D66 (de heer Schoffeleers) vindt dat de liefde dan ook van twee kanten moet komen. Ook in Maastricht is de ambtelijke bezetting voor cultuur geminimaliseerd. D66 pleit dan ook voor meer geld voor ambtelijke ondersteuning.

VVD (mevrouw Van der Wouw) vindt dat ook de culturele instellingen zelf een verantwoordelijkheid hebben. Zij merkt op dat veel instellingen nog steeds euregionaal samenwerken. Dat moet ook – samen met bijvoorbeeld ondernemerschap en educatie – opgenomen worden in de voorwaarden voor subsidiëring. Ook de Raad van Cultuur benoemt deze criteria. De gemeente Maastricht moet zich afvragen wat ze precies vraagt en wat ze daarvoor terugkrijgt.

PvdA (de heer Van Lune) is het met de VVD eens dat samenwerking in de euregio belangrijk is, maar wil weten of het klimaat daarvoor aanwezig is. De ANV geeft aan dat dat klimaat is verdwenen.

Seniorenpartij (de heer Nelissen) benadrukt dat naast het minimaliseren van het aantal ambtenaren, ook de samenwerking tussen de verschillende instellingen in de euregio verloren is gegaan.

VVD (mevrouw Van der Wouw) vindt dat niet alleen de overheid verantwoordelijk is voor deze samenwerking.

CDA (mevrouw Heijnen) constateert ook dat de opgebouwde zaken rondom Maastricht Culturele Hoofdstad van Europa 2018 als een nachtkaars uitgaan. De overheid zou veel meer moeten aansturen op het redden van de samenwerkingen. De samenwerkingen zijn echter top-down opgelegd. Daardoor beklijven ze niet. Daar moet in de toekomst rekening mee worden gehouden.

PvdA (de heer Van Lune) beaamt dat de organisaties er niet voldoende bij betrokken zijn en dat ze zich het proces niet eigen hebben kunnen maken. Spreker kondigt een motie aan over dit onderwerp.

De PvdA constateert dat voor de werkzaamheden aan het theater tot 2020 425.000 euro onttrokken wordt. Het gaat om een totale investering van 1,7 miljoen euro. Spreker vreest dan ook dat het theater gaat lijden onder de kapitaallasten van de verbouwing.

Liberale Partij Maastricht (mevrouw Nuyts) benadrukt dat de strijd om Maastricht Culturele Hoofdstad van Europa 2018 is afgelopen. Spreekster wil daarom weten wat het doel is van het in stand houden van de samenwerking.

PvdA (de heer Van Lune) geeft aan dat het doel van de samenwerking is het verbeteren van de culturele infrastructuur in de euregio onder andere ook in relatie tot het versterken van de economie (een goed woonklimaat trekt mensen aan). Hij benadrukt verder dat Maastricht Culturele Hoofdstad van Europa 2018 een middel was om te komen tot een versterking van de culturele sector, de economie en de leefomgeving.

Wethouder **Damsma** geeft antwoord op de concrete vragen. Het aantal bezoekers van het Natuurhistorisch Museum was in 2015 35.000. In 2016 worden 30.000 bezoekers verwacht. De antwoorden op vragen over de plannen voor en investeringen in Centre Céramique worden opgenomen in het plan van aanpak. De wethouder prijst de mooie woorden van de Seniorenpartij dat Centre Céramique het stadsportaal van Maastricht moet worden door er onder andere het nu in een stil hoekje van Maastricht weggestopte Natuurhistorisch Museum in te vestigen. In het genoemde plan van aanpak wordt ook rekening gehouden met de opbrengsten van de verkoop van de oude panden. Het geld wordt ingezet op cultuur, de financiële gezondheid van culturele instellingen en onder andere de samenwerking tussen instellingen als Kumulus en het conservatorium.

Seniorenpartij (de heer Nelissen) vindt niet dat de opbrengsten in de algemene middelen moeten verdwijnen.

Wethouder **Damsma** vindt dat een heldere boodschap. Spreekster is het eens met de Liberale Partij Maastricht dat het Natuurhistorisch Museum zich nu op een mooie plek in de stad bevindt, maar vindt ook dat je naar de toekomst moet kijken. De collectie ligt opgestapeld in de depots en ook de presentatie van de collectie moet gemoderniseerd worden. Spreekster verwijst voor de verdere ontwikkelingen, onder andere wat betreft het veilig onderbrengen van collecties in Centre Céramique en de toekomst van de oude gebouwen, naar het nog op te stellen plan van aanpak.

D66 (de heer Schoffeleers) stelt voor dat de werkgroep Cultuur in het begin van 2017 een werkbezoek brengt aan de collecties, zodat de raad inzicht krijgt in het erfgoed van de stad.

Wethouder **Damsma** steunt dat voorstel.

Liberale Partij Maastricht (mevrouw Nuyts) constateert uit de antwoorden van de wethouder dat er sprake is van een afbraakbeleid. Er is blijkbaar wel geld voor allerlei nieuwe cultuuruitingen in bijvoorbeeld het AINSI-gebouw.

Wethouder **Damsma** deelt mee dat de alternatieve plannen en de antwoorden op de artikel 48-vragen terugkomen in het plan van aanpak. Daarvoor worden nu allerlei onderzoeken gedaan, onder andere naar de consequenties voor de drie instellingen. Het plan van aanpak zal begin 2017 in de raad worden besproken. Dan zijn de koers en mogelijke alternatieven bekend. Voor nu herhaalt de wethouder haar verwijzing naar de memorie van toelichting.

De VVD vindt ondernemerschap een belangrijke voorwaarde. De wethouder benadrukt dat binnen de innovatieopdracht gekeken wordt naar wegen en meten, naar wat cultuur betekent voor de stad en wat het oplevert. De resultaten daarvan worden eind dit jaar verwacht.

De PvdA vroeg naar de kosten van de verbouwing van het Theater aan het Vrijthof. De lasten tussen de deelbegroting van het theater aan de cultuurbegroting worden verdeeld. Het raakt dus ook de begroting van het theater, maar spreekster vindt dat het theater die lasten kan dragen. De kosten zullen niet ten koste gaan van de programmering.

CDA (de heer Frambach) herhaalt zijn vraag over de kosten van de verbouwing van het theater.

Seniorenpartij (de heer Nelissen) benadrukt dat op cultuurgebied ook goede dingen gebeuren in de stad, onder andere in Belvédère met de Timmerfabriek en Lumière.

In Kumulus Oost is sprake van het programma Toon je talent. Dat wordt met behulp van rijks- en provinciaal geld uitgebreid naar alle basisscholen. Spreker wil weten hoe dat gepromoot wordt.

Hij roept tot slot op om er alles aan te doen om het kunstvakonderwijs in stand te houden met onder andere de Philharmonie Zuid, de Toneelgroep Maastricht en Intro.

VVD (mevrouw Van der Wouw) merkt op dat een aantal cursisten van Kumulus zich zorgen maakt. Zij hebben getracht om een afspraak met de gemeente te maken. Dat is echter mislukt. Spreekster verzoekt de wethouder om daar alsnog op in te gaan.

De **voorzitter** kondigt aan dat de wethouder schriftelijk ingaat op deze vragen en opmerkingen.

Onderwijs

Seniorenpartij (de heer Pieters) constateert dat in het kader van de drie decentralisaties (onder andere jeugdzorg) de gemeente wordt geconfronteerd met extra werk op dit gebied. Hij heeft verder geconstateerd dat er veel kennis bij een enkele ambtenaar aanwezig is. Dat is goed, maar kan ook gevaarlijk zijn.

Spreker vraagt om een onderhoud met het nieuwe lid van de raad van toezicht (waar nu een vacature voor is), onder andere over zijn of haar houding ten opzichte van het openbaar onderwijs. Hij constateert verder uit de voorliggende plannen (met domeinscholen) dat burgers meer kansen krijgen om sociaal te stijgen, terwijl de heer Rosenmöller (van de VO-raad) in de krant zegt dat de leerlingen gebaat zijn bij brede scholengemeenschappen. Die zaken staan haaks op elkaar. Spreker vraagt een reactie van de wethouder.

VVD (mevrouw Van der Wouw) vindt dat de tekst in de begroting geen recht doet aan de reeds opgestarte acties en het werk dat al geleverd is. De bewoordingen zijn erg algemeen. Zo wordt er hard gewerkt aan de vorming van kindcentra.

Bij de aanpak van de segregatie en stimulering integratie moet gestuurd worden op heterogene leerlingpopulaties. Spreekster wil weten hoe de gemeente daarop kan sturen, want het is een verantwoordelijkheid van de besturen. Ook is er sprake van keuzevrijheid bij ouders.

CDA (de heer Frambach) ziet uit naar verdere informatie over de vorming van kindcentra. Spreker maakt zich verder zorgen dat steeds meer leerlingen van Maastricht kiezen voor voortgezet onderwijs buiten de stadsgrenzen en vraagt om een reactie van de wethouder.

Wethouder **Damsma** is het eens met de Seniorenpartij die pleit voor formatie-uitbreiding voor het onderwerp onderwijs (dat geldt ook voor cultuur) en dat de fractie de heer Jägers koestert. Zij prijst de inzet van de (te kleine) afdelingen.

De raad van toezicht betreft openbaar onderwijs. Er is inderdaad een vacature. Zij zegt toe te onderzoeken of het mogelijk is om met de nieuwe kandidaat te spreken.

De Seniorenpartij vindt dat de opstelling van de heer Rosenmöller haaks staat op die van het LVO. De wethouder beaamt dat ook Maastricht rekening moet houden met nieuwe ontwikkelingen. Maastricht kampt met moeilijke opgaven. De gemeente mag niet veel geld steken in gebouwen en moet meer aandacht hebben voor de kwaliteit van onderwijs. Dat leidt tot een beleid dat past bij Maastricht en goed is voor de leerlingen in Maastricht.

De VVD pleit ervoor om ontwikkelingen concreet op te nemen in de begroting. Spreker is er voorstander van om dergelijke ontwikkelingen, onder andere van de kindcentra, op te nemen in de jaarrekening.

Er is ook gevraagd hoe gestuurd kan worden op de samenstellingen van leerlingenbestanden. Dat kan door het realiseren van een heterogene opbouw op de locaties van de integrale kindcentra en vervolgens binnen de domeinstructuur van het LVO.

Het CDA maakte opmerkingen over het grote aantal leerlingen dat kiest voor onderwijs buiten de stadsgrenzen. De wethouder benadrukt dat de leerlingen vrij zijn om te kiezen. Met straks een heldere structuur en een nieuwe generatie leerlingen verwacht zij dat die groep leerlingen kleiner wordt.

Seniorenpartij (de heer Pieters) heeft signalen dat ouders van onder andere de Bemelergrubbe hun kinderen op een school buiten de gemeente onderbrengen. Spreker vraagt naar de precieze aantallen, mede gezien de vereiste grootte van de klassen.

CDA (de heer Frambach) vraagt de wethouder hoe zij denkt zo veel mogelijk leerlingen voor Maastricht te behouden.

D66 (de heer Schoffeleers) pleit voor een onderzoek naar de redenen waarom ouders kiezen voor een andere school.

VVD (mevrouw Van der Wouw) ziet ook uit naar de concrete cijfers. Als daaruit blijkt dat het gaat om een grote groep, dan is dat een discussie waard.

Wethouder **Damsma** zegt toe die cijfers bij het LVO te achterhalen. Zij zegt ook toe, op verzoek van de PvdA, om de beantwoording van de vragen schriftelijk te verstrekken en de raad te informeren over de verdeling van de kosten van de verbouwing van het theater.

De **voorzitter** bedankt iedereen voor zijn bijdrage, merkt op dat de raadsvergadering op 15 november 2016 al om 14.30 begint en beëindigt het overleg om 21.00 uur.